

УДК 658.12

Надія Синькевич, Тетяна Яцишин

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СЕЗОННОГО ХАРАКТЕРУ ВИРОБНИЦТВА

Nadiya Sin'kevich, Tetyana Yacishin

OPTIMIZATION OF SYSTEM MANAGEMENT BY CHARGES OF SEASONAL CHARACTER OF PRODUCTION

Світова економічна криза, що „лютує” з 2008 року, призвела до вимушеної неритмічної роботи виробничих підприємств. Базова галузь народного господарства – машинобудування – переживає це найтяжче. Вже з серпня 2009 року близько половини машинобудівних підприємств Запорізької області працювали в режимі неповного робочого тижня.

Щоб зменшити фінансові збитки, промислові підприємства все більше переходять на сезонну роботу. В таких умовах великого значення набуває обґрунтоване встановлення ціни на власну продукцію. При цьому велика увага приділяється більш ефективному та менш затратному управлінню витратами. В останнє десятиріччя ХХ сторіччя управлінню витратами власники підприємств приділяли не досить значну увагу, оскільки становище на ринках пострадянських країн дозволяло отримувати прибутки за рахунок факторів, що не мали ніякого відношення до оптимізації граничних ресурсів, залучених у виробництво.

Разом з тим, налагоджена система управління витратами не може гарантувати конкурентних переваг, якщо компанія не має добрих виробів, ефективних технологій, маркетингу, комерційних дій. Але неефективна система управління витратами, що надає несвоєчасну, викривлену або дуже узагальнену інформацію може звести нанівець компанію з гарними розробками, виробництвом та маркетингом.

Ефективна система управління витратами повинна включати в себе ефективний метод розподілу накладних витрат з метою встановлення обґрунтованої мінімально допустимої ціни на продукцію підприємств. Ціна продукції повинна знаходитись в так званій „золотій середині”, тобто бути конкурентноспроможною, і при цьому не тільки покривати всі витрати підприємства, але і формувати прибуток.

Питання більш обґрунтованого ціноутворення та розподілу накладних витрат набувають особливої гостроти в умовах сучасної нестабільної економічної ситуації на Україні. Необхідно розробити систему розподілу витрат так, щоб вона була якомога менш затратною та дозволяла б володіти достатньою управлінською інформацією для прийняття господарських рішень.

В умовах сезонної роботи підприємств доцільно проводити наступну методику розподілу накладних витрат по кожній одиниці продукції. Головне завдання цього розподілу полягає у якомога більшому визнанні загальновиробничих витрат витратами періоду. У практику ціноутворення необхідно ввести показник відношення маржинального прибутку на одиницю критичного ресурсу підприємства, який і приймається за базу розподілу накладних витрат. Критичним ресурсом підприємства може виступати найбільш обмежений для підприємства чинник виробництва.

Запропонована методика розподілу накладних витрат та ціноутворення, з використанням показника маржинального прибутку на одиницю критичного ресурсу підприємства, дозволяє підприємству мати обґрунтовані ціни на продукцію. Ця методика є оптимальною з управління витратами на підприємствах з сезонною роботою.